

33835 Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)

26643 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 57 Brief van de minister van Economische Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2017

Hierbij stuur ik u het advies van Bureau ICT-toetsing (BIT) over het programma 'BLIK op NVWA' van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit¹ en mijn reactie daarop.

De NVWA is bezig met een veelomvattende en complexe transformatie. Om ook in de toekomst de naleving van de haar toevertrouwde publieke belangen doelmatig en doeltreffend te kunnen behartigen, richt de NVWA haar organisatie maximaal in op kennisgedreven en risicogericht werken. Deze verandering is beschreven in het Plan van Aanpak 2013 (Kamerstuk 33 835, nr. 1), dat in 2014 door mij, na overleg met uw Kamer, is vastgesteld. Over de voortgang hiervan wordt u halfjaarlijks geïnformeerd door de staatssecretaris van Economische Zaken (EZ), mede namens de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Hieruit blijkt dat er in de periode 2014-2016 veel vooruitgang is geboekt. Zo zijn alle operationele processen opnieuw ontworpen en geharmoniseerd, zijn er nieuwe ICT-systemen verworven en zijn delen daarvan (onder andere het nieuwe planningssysteem en de nieuwe NVWA-website) al succesvol in gebruik genomen. Op advies van de Auditdienst Rijk (ADR), die de voortgangsrapportages op juistheid en volledigheid controleert, kwam vorig jaar het herijkte Plan van Aanpak NVWA 2020 tot stand. Dit is in december 2016 aan uw Kamer aangeboden (Kamerstuk 33 835, nr. 49).

Het programma Blik op NVWA is een essentieel onderdeel van de transformatie van de NVWA en is gericht op het vernieuwen van de werkprocessen en van de ICT-systemen die de NVWA-inspecteurs dagelijks gebruiken. De huidige systemen zijn afkomstig uit de jaren '90 van de vorige eeuw en zijn niet geschikt (en ook niet geschikt te maken) om te gebruiken ná de transformatie. Omdat het om een groot ICT-project gaat, is dit programma eind 2015 voor de eerste maal onderworpen aan een BIT-toetsing. Na een zorgvuldige voorbereiding start dit jaar de daadwerkelijke transitie naar het nieuwe handavings- en meldingenproces, inclusief de daarbij passende ICT-ondersteuning. De NVWA hanteert daarbij de in het eerste BIT-advies gedane aanbeveling, namelijk een implementatie-aanpak per domein met kleine

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

overzichtelijke stappen, opdat de transitie overzichtelijker en beter beheersbaar wordt.

Ik dank het BIT voor dit tweede rapport en de aanbevelingen. Het is waardevol dat anderen, zoals het BIT, hun oordeel geven over dit project. Ook intern laat ik regelmatig de voortgang en werkwijze toetsen door onafhankelijke adviseurs.

Ik heb dit nieuwe advies van het BIT mede beoordeeld aan de hand van de prioriteiten van het verandertraject, de aanbevelingen van de vorige BIT-toets (brief van 7 april 2016, Kamerstukken 33 835 en 26 643, nr. 32) en de afspraken die hierover gemaakt zijn met uw Kamer. Ik betrek daarbij ook de brief die ik u op 30 januari 2017 heb gestuurd over de EZ-beleidsprioriteiten en de bijbehorende uitdagingen op het gebied van informatie en ICT, waarin ik het belang benadruk van het voortvarend ter hand nemen van de vernieuwing van het ICT-landschap (Kamerstuk 26 643, nr. 442). Een uitdaging die ik bij de NVWA als meest urgent heb aangeduid, mede vanwege de opeenvolgende fusies, die de complexiteit en diversiteit in het ICT-landschap hebben versterkt.

Het advies van het BIT bevat zowel een aantal kritische bevindingen als een aantal aanbevelingen dat zeer herkenbaar is en dat in lijn is met aanbevelingen van andere adviseurs. Zo heeft de Chief Information Officer (CIO-EZ), lopende de BIT-toetsing, op basis van de eerste contouren van bevindingen een aanvullende review door prof. F. Harmsen van EY laten uitvoeren om de NVWA te adviseren over de te nemen vervolgstappen. Het rapport, dat ik als bijlage bijvoeg², geeft een gedetailleerder en nauwkeuriger beeld en een positieve beoordeling over de wijze waarop het project is georganiseerd en over de kans op een succesvol verloop.

Alle aanbevelingen en mogelijke vervolgstappen passen in de werkwijze van de NVWA en zullen binnen het programma worden meegenomen. Zo is de NVWA van plan om de functionaliteit voor de pilot rond Horeca en Tabak zo eenvoudig mogelijk te houden om de werking snel in de praktijk te kunnen aantonen, inclusief aandacht voor beveiliging en performance. De feedback van gebruikers zal daarbij worden gebruikt om de functionaliteit te verbeteren en deze verbeteringen zullen zo snel mogelijk in productie worden genomen. Ook zullen de ervaringen die worden opgedaan bij de eerste uitrol ervaringscijfers opleveren waarmee het vervolg van het programma beter kan worden gepland. Alle aanbevelingen op dat gebied zal ik overnemen. In het vervolg van deze brief ga ik vooral in op de hoofdconclusies van het BIT en de bevindingen die daaruit voortvloeien. Voor de wijze waarop de NVWA de aanbevelingen opvolgt, verwijs ik naar bijlage 1³.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Het BIT wijst op het hoog risicoprofiel van het programma en het belang van een realistische planning.

Reactie: Ik herken dat het programma een hoog risicoprofiel heeft. Juist vanwege dit hoge risicoprofiel is de NVWA niet over één nacht ijs gegaan bij de voorbereiding van dit programma en wordt er alles aan gedaan om de risico's te beheersen en te beperken en worden op meerdere momenten externe reviews georganiseerd. Dat dit project moet slagen, onderschrijf ik ten volle en daar stuur ik stevig op.

Het BIT wijst op de door BLIK gekozen aanpak en adviseert een aanpak gebaseerd op kleine, beheersbare stappen om het bestaande landschap te vervangen.

Reactie: De door de NVWA gekozen aanpak is er een van kleine beheersbare stappen. Dit is in lijn met het vorige BIT-advies en dit wordt bevestigd door het rapport van prof. Harmsen (EY).

Het BIT adviseert het deelproject voor Horeca en Tabak af te maken en de periode tot september te gebruiken om beter zicht te krijgen op de periode daarna. Het BIT adviseert om dan in september een Go/No-Go besluit te nemen.

Reactie: De NVWA zal volgens plan het deelproject voor Horeca en Tabak afronden en de ervaringen hiervan gebruiken bij de planning van het vervolg. De aanbeveling van het BIT om in september 2017 een go/no-go besluit te nemen zal ik invullen door op basis van deze ervaringen te beslissen hoe het programma wordt voortgezet wat betreft aanpak en planning. Ik zal u daarover informeren in de rond die tijd geplande halfjaarlijkse voortgangsrapportage NVWA.

Het BIT verwacht dat de NVWA rekening moet houden met een forse uitloop of stilstand en adviseert voorlopig niet te bezuinigen op het onderhoud van de bestaande systemen.

Reactie: De verwachting dat het programma fors zal uitlopen, herken ik niet. Vanzelfsprekend zal de NVWA er alles aan doen om binnen de tijd en het budget te blijven. Daarnaast zijn de 'checks and balances' goed ingericht, waardoor op tijd dit soort knelpunten kunnen worden gezien. Ik zal de aanbeveling overnemen om meer met marges ten aanzien van de planning en het budget te werken, conform de gebruikelijke projectmethodieken. De aanbeveling om zolang de oude systemen in gebruik zijn, hieraan alle onderhoud te laten plaatsvinden dat noodzakelijk is, steun ik volledig en wordt ook al uitgevoerd.

Het BIT wijst op het belang van een inhoudelijke structuur in de aanpak van BLIK.

Reactie: Het bijgevoegde EY-advies, dat is opgesteld om de NVWA te helpen met het zetten van vervolgstappen op het gebied van aanpak en beheersing, concludeert dat de gekozen aanpak tot het gewenste resultaat voor de NVWA zal leiden. Dit advies bevat ook een aantal aanbevelingen in lijn met die van het BIT, die inmiddels door de NVWA zijn opgevolgd. In mijn ogen is dit programma, juist met het oog op het hoge risicoprofiel, een voorbeeld van zorgvuldige voorbereiding en wendbare uitvoering (Agile aanpak).

Het is van groot belang dat de ingezette transformatie van de NVWA wordt voortgezet om ook in de toekomst de naleving van de haar toevertrouwde publieke belangen doelmatig en doeltreffend te kunnen bevorderen. BLIK is daarvoor een belangrijke randvoorwaarde. Het heeft dan ook prioriteit en mijn volledige aandacht.

De minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp